

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXIV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2022 m. gegužės 16–20 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Dr. Eglė Preiškaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Prof. dr. Marius Miglinas
Dr. Arnas Bakavičius
Dr. Žymantas Jagelavičius

Dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė
Dr. Sigitas Ryliškis
Dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Dr. Sigita Burokienė

Dr. Agnė Abraitienė
Dr. Živilė Gudlevičienė
Dr. Viktorija Andrejevaitė
Artūras Mackevičius
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Teresė Palšytė
Dr. Valerij Dobrovolskij

Organizacinis komitetas:

Eglė Stukaitė-Ruibienė
Vaiva Žygaitytė
Giedrius Ledas
Karina Mickevičiūtė
Karolina Misevičiūtė
Sigutė Miškinytė
Ieva Janiškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Klaudija Bičkaitė
Gabrielė Lissauskaitė
Aurelija Kemežytė
Elena Čijauskaitė

Aistė Račaitė
Violeta Ševčenko
Tautvilė Smalinskaitė
Inga Česnavičiūtė
Gabija Biliūtė
Šarūnas Raudonis
Kristijonas Puteikis
Monika Orvydaitė
Kristina Vickutė
Milda Gataveckaitė
Gabrielė Gogelytė
Greta Stonkutė

Vytautas Matiulevič
Paulius Dobrovolskis
Deimantė Roličiūtė
Roberta Kiaulakytė
Greta Kazlauskaitė
Veronika Everatt
Mindaugas Mikutavičius
Simona Loginovaitė
Ema Jorgensen
Modesta Ralytė
Julija Bitautaitė
Augustinas Rukas

ISBN 978-609-07-0737-1 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2022

© Vilniaus universitetas, 2022

COVID-19 INFEKCIJA IR PLAUČIŲ TUBERKULIOZĖ: KLINIKINIS ATVEJIS IR LITERATŪROS APŽVALGA

Darbo autoriai. Gabija TUMALAVIČIŪTĖ, Austėja ŠAKAITYTĖ (IV kursas).

Darbo vadovas. Lekt. Mindaugas PAULAUSKAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas Infekcinių ligų ir dermatovenerologijos klinika, VUL SK Infekcinių ligų centras.

Įvadas. Tuberkuliozė (TB) išlieka aktuali problema Lietuvoje ir pasaulyje: 2020 m. pasaulyje nustatyti 5,8 mln. naujai diagnozuotų TB atvejų, Lietuvoje – 726. Prasidėjusi pasaulinė COVID-19 pandemija sutrikdė pagrindinių TB paslaugų prieinamumą ir siekį mažinti TB ligos našą: mirtingumas padidėjo nuo 1,2 mln. 2019 metais iki 1,3 mln. 2020 metais; sumažėjo gydomų žmonių skaičius (vaistams atsparios TB sumažėjo 15% nuo 177 100 2019 metais iki 15 0359 2020 metais) bei skiriamas TB profilaktinis gydymas (sumažėjimas – 21%, nuo 3,6 mln. 2019 metais iki 2,8 mln. 2020 metais). Dėl COVID-19 pandemijos nei vienas iš PSO TB likvidavimo programos principų (mirčių nuo TB sumažėjimas 35%, TB paplitimo sumažėjimas 20%, TB paveiktų namų ūkių katastrofinės išlaidos – 0%) nebuvo pasiektas, todėl pagrindinis prioritetas yra atkurti prieigą prie būtinųjų tuberkuliozės paslaugų teikimo, siekiant, jog tuberkuliozės atvejo aptikimo ir gydymo lygis pasiektų bent jau 2019 m. lygį, ypač labiausiai nukentėjusiose šalyse. Norime pristatyti klinikinį atvejį, kai ligoniui užsikrėtus SARS-CoV-2, taip pat nustatyta plaučių tuberkuliozė bei aptarti literatūros duomenis apie COVID-19 ir TB ko-infekciją.

Atvejo aprašymas. 47 metų pacientas skundėsi kosuliu su skrepliavimu, naktiniu prakaitavimu, karščiavimu iki 39°C, varginančiais apie mėnesį laiko, neteko 15kg svorio ir stiprėjo dusulys, todėl kreipėsi į ligoninę. Iš ligos anamnezės žinoma: pacientas turėjo daugybinius TB kontaktus, bakteriologinės laboratorijos duomenimis, 2019 m. skreplių pasėlyje – *Tuberculosis mycobacterium* augimas, prieštuberkuliozinis gydymas neskirtas. Iš gyvenimo anamnezės žinoma, kad pacientas linkęs į alkoholio vartojimą, kitas lėtines ligas neigia. Atliktuose tyrimuose: skrepliuose rasta rūgščiai atsparios bakterijos bei tepinėlyje iš nosiaryklės nustatyta SARS-CoV-2 RNR. Krūtinės ląstos rentgenogramoje nustatyta abipusė smulkiažidininė infiltracija, apikalinėse dalyse kavernoms būdingi pakitimai – TB požymiai. Skreplių pasėlyje – *M. tuberculosis* augimas, jautru rifampicinui. Pacientui taikytas simptominis COVID-19 infekcijos gydymas, TB gydymui buvo skirta rifampicinas, izoniazidas, etambutolis, pirazinamidas (HRZE). Gydymo eigoje paciento būklė pagerėjo: sumažėjo kosulys, skrepliavimas, išnyko dusulys, priaugo svorio. Abacilintas po dviejų prieštuberkuliozinio gydymo mėnesių, gauta teigiama plaučių rentgenologinė dinamika, bet liko masyvūs likutiniai TB pokyčiai, vyraujantys kairiajame plautyje.

Išvados. COVID-19 pandemija paveikė pažangą siekiant PSO TB likvidavimo programos tikslų. COVID-19 pandemijos laikotarpiu padidėjo žmonių mirtingumas nuo TB, diagnozuota ir gydyta reikšmingai mažiau naujų TB atvejų, sumažėjo profilaktinio gydymo apimtys bei išlaidos būtiniausioms TB paslaugoms.

Raktažodžiai. Tuberkuliozė; *M. tuberculosis*; COVID-19 infekcija; pandemija